

**Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности,
акционарско друштво Београд**

**СТАТУТ
ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА
ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ**

ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

(закључно са изменама које су ступиле на снагу 31.01.2020. године)

На основу члана 12. став 5. Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон и 5/2015), директор Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, доноси:

ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ СТАТУТА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар) је правно лице које се организује и послује као акционарско друштво са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом којим се уређује тржиште капитала и законом којим се уређују привредна друштва.

Члан 2.

Овим статутом, у складу са законом, уређују се питања која се односе на:

- 1) пословно име и седиште;
- 2) делатност;
- 3) заступање Централног регистра;
- 4) основни капитал;
- 5) пословне књиге;
- 6) врсту и класу акција и других хартија од вредности које се издају;
- 7) расподелу добити и покриће губитка;
- 8) резерве Централног регистра;
- 9) одређивање органа Централног регистра и њихов делокруг, број њихових чланова, начин именовања и опозива тих чланова и начин одлучивања органа;
- 10) поступак сазивања скупштине;
- 11) општа акта и начин њиховог доношења;
- 12) брисано изменом 10 бр. 1-6/6-1 од 31.10.2019. године;
- 13) друга питања од значаја за рад и пословање Централног регистра.

II. ПОСЛОВНО ИМЕ И СЕДИШТЕ

Члан 3.

Централни регистар послује под следећим пословним именом: Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности акционарско друштво, Београд.

Скраћено пословно име Централног регистра је: Централни регистар ХОВ а.д. Београд.

Пословно име Централног регистра на енглеском језику је: Central Securities Depository and Clearing House.

Скраћено пословно име Централног регистра на енглеском језику гласи: CSD & CH of Serbia.

Седиште Централног регистра је у Београду, Трг Републике бр. 5, IV спрат.

Члан 4.

Централни регистар има свој печат и штамбиљ.

Члан 5.

Печат Централног регистра је округлог облика и садржи текст: «Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности акционарско друштво, Београд».

Члан 6.

Штамбиљ Централног регистра је правоугаоног облика и садржи текст: «Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности акционарско друштво, Београд, Трг Републике бр. 5, IV спрат» и рубрике за упис датума пријема поднесака, број под којим ће се поднесак завести и број прилога уз поднесак.

Члан 7.

Начин употребе и чувања печата и штамбиља Централног регистра, њихов број, врсту, као и друга питања у вези са печатом и штамбиљом уређују се посебним актом Централног регистра.

Члан 7а.

Лого Централног регистра има следећи изглед:

III. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 8.

У складу са Законом о класификацији делатности («Службени гласник РС», бр.104/2009) и Уредбом о класификацији делатности («Службени гласник РС», бр. 54/2010), претежна делатност Централног регистра је 6619 - остале помоћне делатности у пружању финансијских услуга, осим осигурања и пензијских фондова.

Члан 9.

Централни регистар у складу са законом којим се уређује тржиште капитала обавља следеће послове:

- 1) вођење регистра финансијских инструмената;
- 2) вођење евиденције о финансијским инструментима на рачунима издавалаца;
- 3) вођење и евиденција рачуна чланова Централног регистра и њихових клијената;
- 4) упис права трећих лица на финансијским инструментима;
- 5) чување електронске евиденције о финансијским инструментима и чување материјализованих хартија од вредности;
- 6) вођење новчаних рачуна чланова Централног регистра, укључујући послове у вези са плаћањем и другим приносима на финансијске инструменте;
- 7) укњижавање власништва над материјализованим хартијама од вредности у дематеријализованој форми;
- 8) клиринг и салдирање на основу закључених трансакција са финансијским инструментима и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова Централног регистра и њихових клијената након измирења међусобних обавеза и потраживања;
- 9) пренос финансијских инструмената на рачуне чланова Централног регистра;
- 10) утврђивање и додела једнообразног идентификационог броја финансијских инструмената;

- 11) вођење шифарника врста финансијских инструмената;
- 12) послове у вези са корпоративним радњама издавалаца финансијских инструмената;
- 13) послове депоновања акција у вези са преузимањем акционарских друштава;
- 14) обрачунавање пореза на пренос финансијских инструмената, у складу са законом;
- 15) учествовање у међународним организацијама које се баве пословима регистрације, клиринга и салдирања, као и сарадња са тим организацијама;
- 16) друге послове у вези са финансијским инструментима, укључујући активности чије је обављање неопходно ради вршења послова из делатности Централног регистра.

Централни регистар у управним стварима примењује одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Решења Централног регистра су коначна и против њих се може покренути управни спор.

IV. ЗАСТУПАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 10.

У правном промету са трећим лицима Централни регистар иступа у своје име и за свој рачун.

Члан 11.

У правном промету са трећим лицима Централни регистар представља и заступа директор.

Директор представља и заступа Централни регистар без ограничења.

У оквиру својих овлашћења утврђених законом и статутом директор може писмено да овласти и друга лица из Централног регистра или трећа лица да представљају и заступају Централни регистар, односно да предузимају поједине радње у име и за рачун Централног регистра.

Писменим овлашћењем из става 3. овог члана, директор утврђује садржај, оквир и време важења овлашћења за представљање и заступање Централног регистра.

V. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Члан 12.

Основни капитал Централног регистра не може бити мањи од 750.000 евра у динарској противвредности.

Удео државног капитала у Централном регистру не може бити мањи од 51%.

Средства за рад Централног регистра обезбеђују се из накнада за пружање услуга у складу са правилником о тарифи Централног регистра, као и из других извора, у складу са законом.

Члан 13.

Новчани износ основног капитала Централног регистра износи 165.870.000,00 динара.

Основни капитал Централног регистра је искључиво у новцу и подељен је на 16.587 обичних акција појединачне номиналне вредности од 10.000,00 динара.

Основни капитал Централног регистра је у потпуности уписан и уплаћен.

Акције Централног регистра су обичне са правом гласа.

Члан 14.

Јединствена евиденција акционара Централног регистра води се у Централном регистру.

VI. ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ

Члан 15.

У Централном регистру се воде пословне књиге у складу са прописима.

Члан 16.

Финансијски извештаји и Извештај о пословању Централног регистра утврђују се за сваку пословну годину, на начин и у време утврђеним у складу са законом и другим прописима.

Члан 17.

Централни регистар подноси Народној скупштини, Влади Републике Србије и Комисији за хартије од вредности годишњи извештај о пословању најкасније четири месеца након завршетка пословне године.

Централни регистар јавно објављује годишње финансијске извештаје, израђене у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија и исте доставља Влади Републике Србије и Комисији за хартије од вредности са извештајем независног ревизора најкасније четири месеца након завршетка пословне године.

VII. РАСПОДЕЛА ДОБИТИ И ПОКРИЋЕ ГУБИТКА

Члан 18.

По усвајању финансијских извештаја за пословну годину добит за ту годину распоређује се за покриће губитака пренесених из ранијих година.

Ако након распоређивања за сврхе из става 1. овог члана преостане део добити, скупштина га може расподелити за следеће намене:

- 1) за резерве утврђене чланом 19. овог статута;
- 2) за дивиденду у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

VIII. РЕЗЕРВЕ

Члан 19.

Централни регистар формира резерве из добити за намене које се утврђују одлуком скупштине Централног регистра.

Резерве се могу користити за покриће губитка и за остале намене.

Резерве се формирају тако што се из добити Централног регистра у ове резерве издваја 5% добити.

IX. ЗАПОСЛЕНИ

Члан 20.

Брисано изменом 10 бр. 1-4/8-2 од 24.11.2015. године

Члан 21.

Брисано изменом 10 бр. 1-4/8-2 од 24.11.2015. године

Члан 22.

На права и обавезе запослених у Централном регистру примењују се општи прописи о радним односима.

Члан 23.

Питања којима се уређују радно-правни односи запослених, утврђује зарада, накнада зарада и друга примања из радног односа, уређују се у складу са општим актом и уговором о раду.

Члан 24.

Запослени у Централном регистру не могу бити директори, чланови управног одбора нити запослени код организатора тржишта или у инвестиционим друштвима, код чланова Централног регистра или јавних друштава за чије се финансијске инструменте врши клиринг и салдирање код Централног регистра, односно за које Централни регистар води регистар тих финансијских инструмената.

Х. ОРГАНИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 25.

Централни регистар као друштво које има дводомно управљање има следеће органе:

- 1) скупштину акционара;
- 2) управни одбор и
- 3) директора.

СКУПШТИНА

Члан 26.

Овлашћења скупштине Централног регистра врши Влада Републике Србије преко овлашћених представника.

Представнике у скупштини именује и разрешава Влада Републике Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Члан 27.

Скупштина Централног регистра:

- 1) доноси и мења статут;
- 1а) утврђује пословну стратегију и пословне циљеве Централног регистра и надзире њихово остваривање;
- 2) одлучује о повећању или смањењу основног капитала, као и свакој емисији хартија од вредности;
- 3) усваја финансијске извештаје и извештај ревизора;
- 4) усваја извештај о пословању Централног регистра;
- 5) усваја финансијски план и план набавки;
- 6) одлучује о статусним променама и промени седишта Централног регистра;
- 7) одлучује о стицању и располагању имовином велике вредности и висини улагања у основна средства Централног регистра;
- 8) одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, односно покрићу губитка;
- 9) одлучује о износу и структури резерви;

- 10) именује и разрешава чланове управног одбора;
- 11) одлучује о накнадама члановима управног одбора;
- 12) доноси пословник о свом раду;
- 13) одлучује о избору ревизора;
- 14) доноси акте пословне политике;
- 15) одлучује о другим питањима у складу са законом, другим прописом и општим актом Централног регистра.

Члан 28.

Седнице скупштине могу бити редовне или ванредне.

Редовна седница скупштине одржава се једном годишње, најкасније у року од шест месеци од завршетка пословне године.

Позив за редовну седницу скупштине упућује се најкасније 30 дана пре дана одржавања седнице.

Члан 29.

Ванредна седница скупштине одржава се по потреби, као и када је то одређено законом.

Позив за ванредну седницу скупштине шаље се најкасније 21 дан пре дана одржавања седнице.

Ванредна седница скупштине може се одржати и без законом прописаног сазивања, позивања и достављања материјала под условом да седници присуствују сви овлашћени представници скупштине.

Члан 29а.

Овлашћени представници скупштине могу да гласају писаним путем без присуства седници, без обавезе овере потписа.

Овлашћени представник скупштине који је гласао у одсуству сматра се присутним на седници приликом одлучивања о тачкама дневног реда по којима је гласао.

У кворум се рачунају и гласови овлашћених представника у скупштини који су гласали у одсуству.

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 30.

Централни регистар има управни одбор као колективни орган управљања сагласно закону којим се уређује тржиште капитала.

Управни одбор обавља надлежности и функцију надзорног одбора у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

Управни одбор има председника и четири члана.

Чланове управног одбора именује и разрешава скупштина Централног регистра.

Мандат чланова управног одбора траје четири године, и могу бити поново бирани.

Управни одбор Централног регистра одговара за свој рад скупштини Централног регистра.

Члану управног одбора престаје дужност пре истека времена на које је именован подношењем оставке или разрешењем.

Члан 31.

Управни одбор Централног регистра:

- 1) утврђује предлог пословне стратегије и пословне циљеве Централног регистра и надзире њихово остваривање;
- 2) врши надзор над радом директора и пословањем Централног регистра;
- 3) установљава рачуноводствене политике и политике управљања ризицима;
- 4) утврђује предлог финансијских извештаја Централног регистра и подноси их скупштини на усвајање;
- 5) утврђује предлог финансијског плана и плана набавки и подноси их скупштини на усвајање;
- 6) утврђује предлог извештаја о пословању и подноси га скупштини на усвајање;
- 7) одлучује о давању и опозивању прокуре;
- 8) сазива седнице скупштине Централног регистра и утврђује предлог дневног реда;
- 9) доноси и усваја опште и друге акте Централног регистра утврђене законом и другим прописом;
- 10) доноси акт којим се уређује организација и систематизација послова у Централном регистру;
- 11) припрема предлоге за скупштину Централног регистра и извршава њене одлуке;
- 12) утврђује износ и дан дивиденде, дан плаћања и поступак плаћања дивиденде;
- 13) одлучује о службеним путовањима директора Централног регистра;
- 14) доноси пословник о раду управног одбора Централног регистра;
- 15) обавља и друге послове утврђене законом, другим прописом и општим актом Централног регистра.

Члан 32.

Управни одбор Централног регистра одлучује на седницама.

Управни одбор може, у случају хитности, одлучивати и без одржавања седнице (писмено и телефонски).

Седнице управног одбора одржавају се по потреби, а најмање четири пута годишње.

Седница управног одбора може се сазвати и на захтев скупштине.

О питањима из свог делокруга управни одбор Централног регистра одлучује већином гласова.

У случају једнаког броја гласова, глас председника управног одбора је одлучујући.

Члан 33.

Председник управног одбора Централног регистра:

- 1) сазива и председава седницама управног одбора Централног регистра;
- 2) предлаже дневни ред за седницу управног одбора;
- 3) покреће расправу о одређеним питањима из делокруга управног одбора;
- 4) потписује акте које доноси управни одбор;
- 5) закључује уговор о раду са директором Централног регистра;
- 6) обавља и друге послове у складу са прописима и општим актима Централног регистра.

У случају одсутности или спречености председника управног одбора, послове председника управног одбора врши заменик председника управног одбора.

Председника и заменика председника управног одбора Централног регистра бирају чланови управног одбора из својих редова.

Председнику управног одбора престаје дужност пре истека времена на које је именован подношењем оставке или разрешењем.

ДИРЕКТОР

Члан 34.

Директора именује и разрешава Влада Републике Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Директор не може бити председник управног одбора.

Мандат директора траје четири године, и може бити поново биран.

Члан 35.

Директор:

- 1) заступа и представља Централни регистар;
- 2) организује и руководи пословањем Централног регистра;
- 3) стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Централног регистра;
- 4) припрема предлоге одлука управног одбора и скупштине и стара се о спровођењу истих;
- 5) предлаже опште и друге акте које доносе управни одбор и скупштина;
- 6) одлучује о коришћењу средстава Централног регистра за текуће потребе у оквиру редовног пословања друштва и доноси одлуку о улагању слободних новчаних средстава;

- 7) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених складу са законом;
- 8) одлучује о службеним путовањима запослених у Централном регистру;
- 9) доноси опште и друге акте који законом, другим прописом или општим актом Централног регистра нису стављени у делокруг других органа Централног регистра;
- 10) обавља и друге послове утврђене законом, другим прописом и општим актома Централног регистра.

Члан 36.

Директор присуствује седницама управног одбора и скупштине акционара Централног регистра и учествује у њиховом раду, без права одлучивања.

Запослени Централног регистра, као и друга лица присуствују седницама управног одбора и скупштине акционара Централног регистра по позиву директора.

Члан 37.

Директор и члан управног одбора, не може бити:

- 1) лице које подлеже примени правних последица осуде;
- 2) лице које је на руководећој позицији или запослено у државним органима, осим у случају када Република има власничко учешће у Централном регистру;
- 3) лице које је директор, члан управног одбора, запослени или лице са квалификованим учешћем у организатору тржишта који има дозволу за рад према закону;
- 4) лице које је директор, члан управног одбора или запослен у брокерско-дилерском друштву, кредитној институцији са овлашћеном банком, јавном друштву или инвестиционом фонду чије су хартије од вредности укључене у трговање на тржиште хартија од вредности, осим у случају када има власничко учешће у наведеним лицима;
- 5) лице које је блиско повезано са лицима од тачке 1) – 4) овог става.

Пословна репутација и искуство директора и члана управног одбора треба да обезбеде добро и поуздано управљање Централним регистром, и ова лица морају да имају одговарајућу пословну репутацију и најмање три године радног искуства у вези са хартијама од вредности.

Директор Централног регистра мора бити запослен са пуним радним временом, а то лице и најмање један члан управног одбора мора знати српски језик.

XI. ОПШТИ АКТИ

Члан 38.

Општи акти Централног регистра су статут, правила пословања, правилник о тарифи и други општи акти којима се уређује пословање Централног регистра.

Комисија за хартије од вредности даје претходну сагласност на статут, правила пословања и правилник о тарифи Централног регистра и све измене наведених општих аката у року од 30 дана од дана пријема захтева, а предложени акт ступа на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности.

Централни регистар може доносити и друга правила и процедуре којима ближе уређује послове из своје надлежности.

Општи акти из ст. 1. овог статута објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

Општи акти Централног регистра, на које Комисија за хартије од вредности не даје сагласност, ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Централног регистра.

Изузетно, општи акти из става 5. овог члана могу да ступе на снагу пре осмог дана од дана објављивања само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења.

Процедуре, упутства и остала општа и појединачна акта које доноси директор ступају на снагу даном доношења, осим кад је самим тим актом друкчије прописано.

Члан 39.

Правилником о тарифи Централног регистра утврђује се висина чланарине и накнада које Централни регистар наплаћује за обављање својих услуга.

Централни регистар је дужан да о доношењу, односно измени правилника о тарифи обавести кориснике својих услуга најмање седам дана пре почетка примене тог правилника.

Поглавља XII, XIII. и XIV, чл. 40 – 47.

Брисано изменом 10 бр. 1-6/6-1 од 31.10.2019. године

XV. ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈНА ЗА РАД И ПОСЛОВАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 48.

Директор, чланови управног одбора и запослени у Централном регистру обавезни су да Централном регистру дају податке о хартијама од вредности којима располажу, као и податке о свакој промени стања у вези с тим хартијама.

Обавеза из става 1. овог члана односи се и на чланове породице лица из тог става.

Подаци о хартијама од вредности из ст. 1. и 2. овог члана морају бити доступни јавности.

Члан 49.

Директор, чланови управног одбора и запослени у Централном регистру, дужни су да чувају податке о издаваоцима хартија од вредности, као и друге податке о чињеницама и околностима о којима су сазнали у вези са вршењем рада, осим података који су доступни јавности, а те податке не смеју користити у личне сврхе, саопштавати трећим лицима, нити омогућити трећим лицима да их користе.

Подаци из става 1. овог члана, осим података који су доступни јавности, сматрају се пословном тајном.

Подаци који се сматрају пословном тајном могу се саопштавати и ставити на увид на основу налога суда, односно налога Комисије за хартије од вредности.

Централни регистар може да достави податке из става 2. овог члана и да их стави на увид надлежним органима у Републици Србији у сврху надзора, регулације, истраге или спровођења закона, а у складу са одредбама закона.

Члан 50.

Директор, чланови управног одбора и запослени у Централном регистру не могу се бавити пословима трговања финансијским инструментима нити давањем савета о улагањима у финансијске инструменте.

Лица из става 1. овог члана не могу свој рад у Централном регистру користити за остваривање сопствених интереса или интереса других лица.

Члан 51.

Централни регистар има обавезу да:

- не даје информације за које сазна при обављању својих послова а сматрају се пословном тајном;

- не пружа савете о промету финансијских инструмената и улагању у финансијске инструменте, ни мишљења о повољности или неповољности куповине или продаје финансијских инструмената који су у промету;
- не даје податке о стању на рачунима финансијских инструмената члана и његових клијената нити о стању на његовим новчаним рачунима.

XVI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

На измене и допуне статута, које доноси скупштина Централног регистра, претходну сагласност даје Комисија за хартије од вредности.

Измене и допуне овог статута врше се по поступку и на начин који је прописан за његово доношење.

Члан 53.

На питања која нису уређена овим статутом примењује се закон којим се уређује тржиште капитала и закон којим се уређују привредна друштва.

Члан 54.

До дана сазива новог управног одбора Централног регистра трају права и дужности управном одбору из претходног сазива.

Члан 55.

Овај статут ступа на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности.

Члан 56.

Овај статут се објављује на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

Члан 57.

Даном почетка примене овог статута, престаје да важи статут Централног регистра («Службени гласник РС», број 113/2006).

**САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА СТАТУТА
10 бр. 1-4/8-2 од 24.11.2015. године**

Члан 26.

Ове Измене и допуне Статута Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

Члан 27.

Ступањем на снагу ових Измена и допуна Статута остају на снази сва акта донета на основу Статута Централног регистра, 10 број: 1/1-1 од 14.02.2012. године.

**САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА СТАТУТА
10 бр. 1-5/7-7 од 25.04.2017. године**

Члан 3.

Ове Измене и допуне Статута Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

**САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА СТАТУТА
10 бр. 1-6/6-1 од 31.10.2019. године**

Члан 5.

Ове Измене Статута Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

Овај Пречишћен текст Статута Централног регистра, садржи:

- 1) Статут Централног регистра, 10 бр. 1/1-1 од 14.02.2012. године и
- 2) Измене и допуне Статута Централног регистра, 10 бр. 1-4/8-2 од 24.11.2015. године
- 3) Измене и допуне Статута Централног регистра, 10 број: 1-5/7-7 од 25.04.2017. године и
- 4) Измене Статута Централног регистра, 10 бр. 1-6/6-1 од 31.10.2019. године.

ДИРЕКТОР

др Ана Јовановић